

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/136/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717213498
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6717213498.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Martina Štubniaka a Mgr. Janky Benkovičovej, v spore žalobcu Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Trnavská cesta 82, 826 58 Bratislava 29, IČO: 36 062 235, právne zastúpenému TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným 1/ J. F., narodenému XX. XX. XXXX, trvale bytom N. W. 1711/33, 960 01 Zvolen, 2/ U. B., narodenému XX. XX. XXXX, trvale bytom L., XXX XX G., právne zastúpenému JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom, so sídlom Námestie SNP 41, 960 01 Zvolen, o zaplatenie 2.664,65 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 16C/5/2017-201 z 09. apríla 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania medzi žalobcom a žalovaným 2/ (štvrtý výrok) m e n í tak, že žalovanému 2/ nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a .
- II. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému 2/ n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobcovi čiastku 2.664,65 Eur s príslušenstvom do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok), ďalej uložil žalovanému 1/ povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu o výške náhrady trov konania (druhý výrok), žalobu voči žalovanému 2/ v celom rozsahu zamietol (tretí výrok) a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému 2/ trovy konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu o výške náhrady trov konania (štvrtý výrok).

2. V odôvodnení rozsudku prvoinštančný súd aplikujúc ust. § 427, § 420 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 a § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. uviedol, že žaloba bola v plnom rozsahu dôvodná voči žalovanému 1/ a nedôvodná voči žalovanému 2/, keď nebola spornou existencia škodovej (poistnej) udalosti zo dňa 11. 03. 2016 ani skutočnosť, že k motorovému vozidlu, ktorým bola škoda spôsobená nebolo k dátumu poistnej udalosti uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú jeho prevádzkou a napokon ani to, že z garančného fondu žalobca vyplatil poškodenému čiastku 2.664,65 Eur. Žalovaný 1/ bol v čase škodovej udalosti držiteľom motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená a preto bol pasívne vecne legitimovaný v spore a aj na žalovaného 2/ ako vodiča predmetného motorového vozidla sa vzťahovalo tzv. postihové právo žalobcu v zmysle § 24 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z. z., avšak žalovaný 2/ bol zamestnancom L. P., pre ktorého pracoval na základe pracovnej zmluvy zo dňa 09. 03. 2016 a motorové vozidlo viedol v rámci plnenia pracovných povinností pre menovaného zamestnávateľa v zmysle § 420 ods. 2 OZ, čo vyplynulo z evidencie žalovaného 2/ v Sociálnej poisťovni ako zamestnanca, z jeho pracovnej zmluvy a skutočnosť, že k dopravnej nehode došlo pri plnení pracovných povinností zo strany žalovaného 2/ vyplynula tiež z výpovede žalovaného 2/, ako aj z čestného vyhlásenia jeho zamestnávateľa L. P.. Žalovaný 2/ tak sám za spôsobenú škodu nezodpovedá v zmysle § 420 ods. 2 OZ.

3. O nároku na náhradu trov konania rozhodol prvoinštančný súd podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1 CSP a nakoľko žalobca bol v konaní v plnom rozsahu úspešný voči žalovanému 1/, priznal žalobcovi voči nemu nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, žalobca však nebol úspešný voči žalovanému 2/, voči ktorému bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá a preto bol povinný nahradiť žalovanému 2/ trovy konania v plnom rozsahu.

4. V zákonnej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca napádajúc jeho štvrtý výrok, ktorým mu bola uložená povinnosť nahradiť žalovanému 2/ trovy konania v rozsahu 100 %.

5. V odvolaní namietal, že okresný súd mal aplikovať ust. § 257 CSP a z dôvodov hodných osobitného zreteľa nepriznať žalovanému 2/ náhradu trov konania voči nemu, pretože žaloba bola zamietnutá pre nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného 2/ aplikáciou ust. § 420 ods. 2 OZ, keď z dokazovania vyplynulo, že v čase dopravnej nehody bol žalovaný 2/ zamestnancom u zamestnávateľa P.P. a k dopravnej nehode došlo práve pri plnení pracovných povinností zo strany žalovaného 2/ pre tohto zamestnávateľa s tým, že uvedené skutočnosti boli v rámci súdneho konania preukazované predložením pracovnej zmluvy, evidencie v Sociálnej poisťovni, ale najmä čestným prehlásením samotného zamestnávateľa. Ak žalovaný 2/ v rámci podaného odporu namietal svoju pasívnu legitímáciu s poukazom na skutočnosť, že ku škodovej udalosti došlo v súvislosti s výkonom práce pre jeho zamestnávateľa, predložil o tom len potvrdenie Sociálnej poisťovne, v zmysle ktorého bol v čase vzniku škodovej udalosti zamestnancom v pracovnom pomere v období od 09. 03. 2016 do 08. 04. 2016 a teda v čase podania odporu nepreukázal splnenie predpokladov § 420 ods. 2 OZ, pretože potvrdenie preukazovalo jedine existenciu pracovného pomeru medzi žalovaným 2/ a zamestnávateľom, ale nijak nedokazovalo vzťah medzi zamestnávateľom a žalovaným 1/ ako držiteľom motorového vozidla. Podľa žalobcu ani predloženie pracovnej zmluvy nepostačovalo na to, aby okresný súd mohol aplikovať ust. § 420 ods. 2 OZ a až na pojednávaní dňa 09. 04. 2019 došlo zo strany žalovaného 2/ k predloženiu listinného dôkazu - čestného prehlásenia zamestnávateľa L. P., na základe ktorého bola možná aplikácia ust. § 420 ods. 2 OZ a teda bola založená zodpovednosť tohto subjektu za škodu. Žalobca uzavrel, že v čase podania žaloby nemal vedomosť o skutočnostiach, ktoré boli objasnené až v rámci dokazovania a pasívna legitímácia zamestnávateľa bola preukázaná až dňa 09. 04. 2019. Okresný súd však na tieto skutočnosti neprihliadol a ust. § 257 CSP neaplikoval, ani sa s ním nevysporiadal, čo naplňa znaky nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

6. K odvolaniu sa vyjadril žalovaný 2/ požadujúc rozsudok v napadnutom výroku o trovách konania medzi ním a žalobcom, ako vecne správny potvrdiť.

7. Podľa neho neboli dané dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré ani sám žalobca nekonkretizoval, poukázal len na priebeh pojednávania. Žalobca napriek jeho tvrdeniam a dokladu zo Sociálnej poisťovne naďalej tvrdil jeho pasívnu legitímáciu a ani na pojednávaní, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku nepripustil možnosť zamietnutia žaloby a domáhal sa aplikácie ust. § 257 CSP v prípade priznania nároku na náhradu trov konania. Žalobca sa ale mohol domáhať predloženia iných dôkazov a následne podanú žalobu vziať proti nemu späť, čím by mu neboli vznikli trovy v takom rozsahu. Žalobca aj vo vyjadrení k odporu naďalej tvrdil, že je potrebné vychádzať z rovnakého právneho základu voči obom žalovaným, pričom z potvrdenia Sociálnej poisťovne bolo jasné, že v tom čase bol zamestnancom a z pracovnej zmluvy bol zrejmy aj jeho zamestnávateľ. Podľa žalovaného 2/ boli rozpory ohľadom trvania jeho pracovnej doby irelevantné, lebo podstata spočívala v preukázaní jeho zodpovednosti za škodu a on preukázal, že práve v čase plnenia pracovných úloh došlo ku škode, čo potvrdil aj jeho zamestnávateľ.

8. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil vo výroku o trovách konania medzi žalobcom a žalovaným 2/ (t. j. vo štvrtom výroku), pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP).

9. Odvolací súd dospel k záveru o potrebe zmeny rozsudku v napadnutom výroku, pretože boli dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnému žalovanému 2/.

10. Ust. § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok a zodpovednosti za zavinenie, kedy súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. To znamená, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, hoc by ich inak mala znášať. Ide o právnu úpravu, ktorá umožňuje súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného práva. Je to výraz skutočnosti, že zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol všetky situácie, ktoré sa v praxi môžu vyskytnúť a preto poskytuje súdu priestor na to, aby urobil za dosť spravodlivosti aj v prípadoch, že zákonné znenie riešenia otázky trov konania smeruje k inému výsledku. Aplikácia ust. § 257 CSP prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú inak naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré inak procesne úspešnej strane sporu náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý je potrebné v rozhodnutí náležite odôvodniť. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane strán sporu.

11. Pod dôvody hodné osobitného zreteľa sa spravidla zahŕňa neprimeraná tvrdosť, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povaha okolností sporu, zložitost' doposiaľ neriešenej právnej problematiky, či zložitost' prípadu v súvislosti s výkladom medzinárodnej zmluvy, osobné pomery strany sporu, resp. nízky príjem.

12. Prihliadajúc potom na procesnú situáciu a priebeh dokazovania v tomto spore odvolací súd zastáva názor, že hoc okresný súd v súvislosti s rozhodovaním o trovách konania vychádzal správne z ust. § 255 ods. 1 CSP, mal aplikovať aj ust. § 257 CSP a nepriznať inak úspešnému žalovanému 2/ náhradu trov konania voči žalobcovi. Žalovaný 2/ totiž kľúčový dôkaz predstavujúci čestné prehlásenie svojho zamestnávateľa XXX P. o tom, že v čase škodovej udalosti mal pokyn ísť umyť predmetné motorové vozidlo (čestné vyhlásenie č. I. 175 spisu), doložil skutočne až na pojednávaní dňa 09. 04. 2019, na ktorom okresný súd aj vo veci rozhodol.

13. Zodpovedá tiež obsahu spisu, že voči vo veci vydanému platobnému rozkazu podal žalovaný 2/ v zákonnej lehote odpor, ku ktorému priložil potvrdenie Sociálnej poisťovne tvrdiac, že žalobcovi voči nemu žiadny nárok nevznikol, lebo nebol osobou povinnou mať povinné zmluvné poistenie. Nebol prevádzkovateľom vozidla, ktorého vlastníkom bol v čase škodovej udalosti jeho zamestnávateľ L. P. a teda za spôsobenú škodu nezodpovedá. Následne na č. I. 120 spisu je založený prípis, ktorým žalovaný 2/ okresnému súdu dňa 21. 01. 2019 zaslal listinný dôkaz - pracovnú zmluvu datovanú dňom 09. 03. 2016 - uzavretú ním ako zamestnancom so zamestnávateľom L. P. ohľadne druhu práce vodič osobnej taxislužby s dňom nástupu do zamestnania 10. 03. 2016. Odvolací súd z predmetného dokladu vystaveného Sociálnou poisťovňou konštatuje, že toto skutočne potvrdzuje len skutočnosť, že žalovaný 2/ bol v čase od 09. 03. 2016 do 08. 04. 2016 v pracovnom pomere u L. P., ale nedokazuje vecný súvis danej škodovej udalosti s výkonom práce žalovaným 2/ pre menovaného zamestnávateľa.

14. Odvolací súd potom zdôrazňuje, že predžalobnou výzvou na č. I. 40 spisu datovanou dňom 21. 11. 2016, ktorú podľa doručky (č. I. 41 spisu) žalovaný 2/ prevzal dňa 09. 12. 2016, bol žalobcom upozornený, že ak dopravnú nehodu zo dňa 11. 03. 2016 spôsobil pri vykonávaní činnosti pre inú právnickú resp. fyzickú osobu, napr. na základe pracovnej zmluvy, má takúto skutočnosť oznámiť žalobcovi a zasláť mu doklady preukazujúce tieto okolnosti, čo ale preukázateľne žalovaný 2/ urobil až v rámci podaného odporu a následne na pojednávaní dňa 09. 04. 2019 doložením čestného prehlásenia. Žalovaný 2/ mal teda dostatočný časový priestor, aby predišiel sporu, pričom čestné prehlásenie doložil až po takmer dva a pol roku od prevzatia výzvy už počas prebiehajúceho sporu.

15. Za týchto okolností podľa odvolacieho súdu nemožno viniť žalobcu zo vzniku trov konania žalovaného 2/, ktorý až v rámci sporového konania preukázal, že nezodpovedá za žalovanú škodu on sám, ale jeho zamestnávateľ, pre ktorého v čase vzniku škodovej udalosti viedol v súvislosti s výkonom práce (nepoistené) motorové vozidlo. Preto odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok vo výroku o trovách konania medzi žalobcom a žalovaným 2/ takým spôsobom, že nepriznal žalovanému 2/ ako úspešnej strane sporu nárok na náhradu trov konania, hoc v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP by inak na tieto trovy konania mal nárok. Aplikujúc ust. § 257 CSP vzhľadom na podiel žalovaného 2/ na vzniku a priebehu sporu mal odvolací súd za to, že je spravodlivé, aby žalobca nebol povinný znášať náhradu trov konania žalovaného 2/.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a aplikujúc rovnako § 257 CSP dospel k záveru, že ani v odvolacom konaní nie je dôvodným priznať úspešnému žalobcovi náhradu trov konania. Síce žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, ale odvolací súd mu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože po predložení čestného prehlásenia musel byť uzrozumený s tým, že žalovaný 2/ v čase škodovej udalosti vykonával v súvislosti s vedením motorového vozidla prácu pre svojho zamestnávateľa a teda, že žalovaný 2/ za žalovanú škodu nezodpovedá. Preto žalobcovi ako úspešnej strane odvolacieho konania náhrada trov voči žalovanému 2/ nebola priznaná.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).